

Joko tiedät -hanke

Hankevastaava Päivi Turunen gsm. 040 301 2452, paivi.turunen@proagria.fi ProAgria Pohjois-Karjala PL 5, Koskikatu 11C, 80101 Joensuu

METSÄLAIDUN

Kuvaus:

Monella pohjoiskarjalaisella karjatilalla laiduntaa hiehoja ja emolehmiä tilan lähimetsissä. Metsälaidun on vuosikymmeniä lähes yhtäjaksoisesti laidunnettuna ollut metsä, jossa on niittyaukkoja. Metsälaitumella on eri puulajeja, vanhoja puita sekä maassa että pystyssä kolopuina. Sieltä on hakattu puuta yleensä lähinnä polttopuutarpeeksi. Sieniä on paljon. Laiduntamisesta hyötyviä niittykasveja, kuten ahomansikkaa, on metsälaitumilla runsaasti - enemmän kuin laiduntamattomassa metsässä.

Laidunnettu talousmetsä ei kuitenkaan ole metsälaidun. Laidunnetusta metsästä osa voi olla talousmetsää ja osa perinnebiotoopiksi kelpaavaa metsälaidunta. Tukea haettaessa lasketaan mukaan vain perinnebiotoopiksi kelpaava ala, mutta eläimet voivat laiduntaa koko metsäalueella. Monella tilalla harvapuustoinen hakamaa on metsälaitumen "eteisenä" ja on samassa laidunlohkossa.

Pohjois-Karjalassa pitkään jatkuneesta kaskeamisesta on jäänyt muistoksi monelle metsälaitumelle lehtipuuvaltaisuus ja kaskimaan viljelyn helpottamiseksi tehdyt kivikasat. Vanhojen kiviaitojen pohjia on vielä näkyvillä joillakin metsälaitumilla.

Hoito:

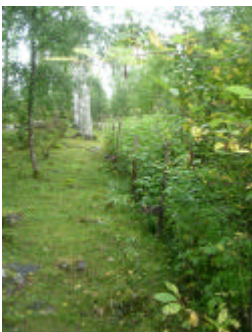
Metsälaitumella olevia heinä- ja ruohovaltaisia niittyaukkoja laajennetaan poistamalla puita aukkojen ympäriltä. Joitain tiheikköjä voi jättää eläinten suojapaikaksi. Yleensä puuston harvennus hyödyttää niittykasvillisuutta, kun valoa tulee enemmän kenttäkerrokseen saakka. Leppävesakko jää usein karjalta syömättä, josta syystä sitä raivataan säännöllisesti.

©Päivi Jokinen

Metsälaitumen eläinmäärän kesän ajaksi voi arvioida laidunpainetaulukosta. Esim. 5 hehtaarin metsälaitumelle sopii laiduntamaan 2 - 4 alle vuoden ikäistä hiehoa koko kesäksi. Metsälaitumet voidaan laiduntaa myös laidunkierrossa. Metsälaitumien paimenaitaa pitää tarkkailla päivittäin, sillä usein hirvet katkovat paimenaitaa. Paimenlangan alta niitetään heinä tarvittaessa, jotta virta riittää aidassa.

Kuva: Metsälaitumella on niittyaukkoja. Kuuset antavat kar suojaa. (Ilomantsi)

Kuva: Laiduntaminen ja raivaaminen pitää metsälaitumen heppokulkuisena. Kuvan vasemmalla puolella laiduntaminen on ollut yhtäjaksoista kymmeniä vuosia. (Joensuu)

©Päivi Jokinen